

- важливе значення в процесі розвитку творчої активності майбутніх педагогів-музикантів належить формуванню навичок експериментальної, дослідницької, пошукової діяльності;

- розвиток творчої активності у майбутніх педагогів-музикантів має проводитися у взаємодії з формуванням чіткої мотивації музично-педагогічної діяльності та вихованням їх емоційно-вольової сфери;

- важливими умовами формування творчої активності майбутніх педагогів-музикантів є наявність творчого потенціалу, створення творчої, емоційно піднесеної атмосфери заняття, активізація мисленнєвої активності студентів, стимулювання їх пізнавальних психічних процесів.

Використана література :

1. Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы : учебное пособие. / М.В. Буланова-Топоркова. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2002. — 544 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. — К. : Либідь, 1997. — 376 с.
3. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) : [монографія]. / Г.М.Падалка. — К. : Освіта України, 2008. — 272, [1] с.
4. Саєнко Т.О. Формування творчої активності майбутнього вчителя в процесі професійної підготовки / Т.О.Саєнко // Рідна школа. — 2006. — № 12. — С. 5-8.
5. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості : підручник. / С.О.Сисоєва — К. : Міленіум, 2006. — 346 с.
6. Сисоєва С.О. Педагогічна творчість учителя: Визначення, теоретична модель, функції підготовки / С.О.Сисоєва // Педагогіка і психологія. — К. : Педагогічна думка, 1998. — 255 с.
7. Турніна О.Л. Психологія творчості : навч. посіб. / Олена Леонтіївна Турніна. — К. : МАУП, 2007. — 160 с.
8. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М.Фіцула. — Вид. 3-тє, перероб. і доп. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. — 168 с.
9. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / Михайло Миколайович Фіцула. — К. : Академвидав, 2006. — 352 с.

Прядко Е.М.

ПУТИ ФОРМИРОВАНИЯ ТВОРЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ У БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ-МУЗЫКАНТОВ

В статье раскрываются вопросы формирования творческой активности студентов музыкально-педагогических специальностей высших учебных заведений, рассматриваются пути развития творческого потенциала будущих учителей музыки, осуществляется анализ психологических качеств личности будущего педагога.

Ключевые слова: будущий учитель музыки, творческая активность личности, креативность, мотивация, эмоционально-волевая сфера, интуиция, творческий потенциал.

PRIYDKO H.

QUESTION OF FORMING CREATIVE ACTIVITY OF STUDENTS OF MUSIC

The article deals with the question of forming creative activity of students of music and teaching specialties of higher education institutions, discusses ways to develop the creative potential future teachers to analyze the psychological qualities of future teachers.

Key words: future teacher of music, the creative activity of the individual, creativity, motivation, emotional and volitional, intuition, creativity.

Подано до редакції 05.03.2015.

УДК 378.147:811.111

© 2015

Романюк Ю.В.

ЗМІСТ ЧАСТКОВО ОНЛАЙНОВОГО НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ЧИТАННЯ СТУДЕНТІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглядається проблема частково онлайнного навчання англomовного читання студентів нелінгвістичних спеціальностей. Визначено зміст читацької англomовної компетентності у процесі частково онлайнного навчання. Виокремлено цілі частково онлайнного навчання англomовного читання. Детально описано структуру навчального веб-сайту та етапи навчання англomовного читання відповідно до цієї структури. Згідно з цією структурою частина перша навчального веб-сайту співвідноситься з передтекстовим етапом навчання читання, друга частина веб-сайту – з текстовим етапом, третя частина – з післятекстовим етапом навчання англomовного читання. Розглядаються переваги використання викладачем веб-сайту у процесі навчання англomовного читання студентів нелінгвістичних спеціальностей.

Ключові слова: читацька компетентність, частково онлайнне навчання, веб-сайт, навички, вміння, можливості.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Впровадження Інтернету в освітній процес стали основою для розвитку так званого “змішаного навчання” (blended learning), що включає пряму особисту взаємодію викладача та студентів у процесі навчання під час використання Інтернет-ресурсів. О.Б.Тарнопольский, W.Grabe, P.Sharma, M.Warschauer трактують таке навчання як частково онлайнне навчання (Partially On-line Learning), в якому поєднуються переваги аудиторного та дистанційного навчання. З одного боку, як і в дистанційному навчанні, використання комп’ютерів, Інтернету стає не епізодом, а важливою невід’ємною частиною освітнього процесу. З іншого боку, на відміну від дистанційного навчання, зберігається постійний прямиий, а не віртуальний,

контакт студентів з викладачем та один з одним, що є важливою умовою формування іншомовної комунікативної компетентності студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Проблеми, пов'язані з частково онлайнним навчанням професійно орієнтованого іншомовного читання, були проаналізовані в роботах Н.В. Белкіної, А.Л. Буран, Ю.М. Верьовкіної-Рахальської, М.С. Гришиної, І.В. Корейби, А.А. Налбандян, О.В. Піневич, С.А. Фоміного, Є.В. Якушиної, Cl. Kramtsch, D. Sperling, P. Swann та ін. Втім, в більшості цих досліджень не враховувались дидактичні властивості навчальних веб-сайтів, які позитивно впливають на процес формування читацької іншомовної компетентності студентів.

Процес формування читацької англійської компетентності з використанням навчального веб-сайту є недостатньо дослідженим у методиці викладання ІМ. Зокрема, не вивчено залишається проблема змісту такого навчання студентів нелінгвістичних спеціальностей.

У методичній літературі не існує єдиного підходу до проблеми структурування змісту навчання: різні автори по-різному визначають його компонентний склад (І.Л. Бім, 1988; Н.Д. Гальскова, 2000; Н.І. Гез, 1985; Б.А. Лапідус, 1975; Г.В. Рогова, 1983 та ін.).

Формулювання цілей статті... Для визначення змісту частково онлайнного навчання англійського читання, передусім необхідно проаналізувати *цілі навчання*, оскільки саме методична категорія цілей детермінує решту категорій [7, с. 44]. Під цілями навчання розуміють запланований кінцевий результат, якого викладач очікує від певним чином спрямованої власної педагогічної діяльності та пізнавальної діяльності студентів [4, с. 269]. Визначимо практичну, розвивальну, освітню, виховну та професійну мету формування читацької англійської компетентності з використанням навчального веб-сайту.

Практична мета полягає в удосконаленні читацької англійської компетентності студентів нелінгвістичних спеціальностей, під якою ми, керуючись дослідженням М.С. Гришиної [1] в аспекті особистісно-діяльнісного підходу, розуміємо здатність індивіда на основі набутих знань та навичок сприймати, осмислювати, інтерпретувати, оцінювати інформацію автентичних текстів, що відносяться до різних функціональних типів та жанрів, та використовувати цю інформацію для вирішення поставлених навчальних та професійних задач.

Розвивальна мета передбачає розвиток інтелектуальних, мовленнєвих, пізнавальних здібностей студентів: розвиток логічного мислення (уміння розуміти логіку доказовості прийнятого рішення, логіку послідовності дій), розвиток аналітичного мислення (аналіз Інтернет-інформації, відбір необхідних фактів, зіставлення фактів, явищ), асоціативного мислення (встановлювати асоціації з раніше вивченими, знайомими фактами); вміння працювати з Інтернет-текстами, виокремлювати основні положення, зосереджувати увагу на формі, що є особливо важливим, так як в комплексі навчальних предметів ВТНЗ іноземна мова є одним з небагатьох предметів, в процесі навчання якого увага студентів спеціально фіксується на особливостях оформлення думок в системі аналізу складного тексту [5].

Досягнення *освітньої мети* здійснюється в аспекті гуманізації та гуманітаризації професійної освіти та означає розширення світогляду студентів у процесі читання автентичних Інтернет-текстів на навчальному веб-сайті та на інших веб-ресурсах, підвищення рівня їх загальної культури та освіти, розширення професійно орієнтованого та мовного потенціалу студентів у процесі використання навчального веб-сайту, удосконалення знань з тем, що вивчаються.

Виховна мета спрямована на формування готовності майбутніх інженерів використовувати набуту у процесі застосування навчального веб-сайту інформацію для налагодження міжкультурних та наукових зв'язків, розвиток у студентів поваги до духовних цінностей інших країн та народів, толерантності, моральності, відповідальності за себе і за те, що відбувається навколо.

Професійна мета передбачає активну участь студентів у професійно орієнтованому дослідженні, яке не тільки потребує знань, навичок і вмінь у сфері інженерії, але й вимагає достатнього рівня сформованості читацької іншомовної компетентності для теоретичного обґрунтування і практичного рішення інноваційних ідей.

Виклад основного матеріалу дослідження... З метою підтвердження правомірності проведення частково онлайнного навчання та розробки навчального веб-сайту як засобу формування у студентів читацької англійської компетентності необхідно визначити цільову аудиторію навчального веб-сайту, потреби користувачів [8]. Вважаємо, що ці складові можна виявити шляхом аналізу цілей, які переслідують студенти під час читання з використанням Інтернет-ресурсів, чисельності студентів, що використовують Інтернет-ресурси у навчальному процесі та факторів, що заважають студентам якісно використовувати Інтернет для пошуку професійно орієнтованої інформації. Зазначені складові були проаналізовані у процесі анкетування майбутніх інженерів.

Загалом анкетування передбачало саморегуляцію відповідей респондентів на запитання опитувального бланку. При проведенні анкетування ми врахували вимоги, що висувуються до якості анкет [2, с. 55], а саме чітке формулювання запитань, що виключає їх подвійну трактовку; уникання підказок у запитаннях; включення не тільки закритих, але і відкритих запитань для повноти відповіді. Анкетування проводилось анонімно.

Результати анкетування показали, що для 88% студентів метою читання з використанням Інтернет-ресурсів є пошук потрібної інформації для дослідницьких робіт (написання рефератів, доповідей, дипломів та ін.); самоосвіта: ознайомлення з сучасною інформацією зі спеціальності (основними тенденціями зарубіжних досліджень механічних та фізичних процесів, вивчення описів конструкцій нових пристроїв та систем); читання «жовтої преси». Отже, наданий перелік свідчить про задоволення як комунікативних, так і пізнавальних потреб більшості студентів у процесі використання Інтернет-ресурсів. Згідно з результатами анкетування 95% студентів завжди або інколи використовують Інтернет-ресурси для пошуку професійно орієнтованої іншомовної інформації, при цьому 43% студентів використовують Інтернет-ресурси при підготовці до навчального процесу лише вдома. У той же час, на аудиторних заняттях застосовуються, як правило, друковані засоби навчання, про що засвідчили 78% студентів. Серед факторів, що заважають студентам якісно використовувати Інтернет для пошуку професійно орієнтованої інформації, 70% студентів виокремили недостатній обсяг знань лексики (низький рівень володіння професійним тезаурусом) та граматики іноземної мови, на якій здійснюється читання. Загалом, проведене анкетування висвітлює значну зацікавленість студентів у використанні Інтернет-ресурсів у навчальній та професійній діяльності, втім виявило ряд негативних факторів, що заважають якісно використовувати набуту професійно орієнтовану інформацію та є причиною недостатнього рівня сформованості у студентів читацької англійської компетентності. Результати анкетування підтвердили правомірність проведення частково онлайн-навчання англійської мови для досягнення майбутніми інженерами рівня володіння мовою B2.

Характеризуючи *лінгвосоціокультурний компонент* змісту формування читацької англійської компетентності, ми виокремили ті знання, які мають бути сформовані у студентів у процесі використання навчального веб-сайту і якими мають володіти майбутні інженери у контексті сучасних вимог до рівня сформованості читацької іншомовної компетентності [5]: 1) знання особливостей ситуації читання, особливостей функціональних типів текстів, особливостей жанрів текстів на навчальному веб-сайті та на інших веб-ресурсах (сформованість *соціолінгвістичної* компетентності), оскільки жанр тексту характеризує його належність до функціонального стилю (наприклад, *науково-технічний звіт* відноситься до наукового функціонального типу текстів); 2) знання тих елементів соціокультурного контексту, що є релевантними для породження та сприйняття мовлення з точки зору носія мови (сформованість *соціокультурної* компетентності); 3) знання соціальних ролей і намірів партнерів у комунікації (сформованість *соціальної* компетентності).

Матеріал, що читається на навчальному веб-сайті, має бути тематично організованим, тому на перший план виходить формування *соціолінгвістичної* компетентності, де мова йде про відбір функціональних типів текстів та їх жанрів, що, в свою чергу, полегшує відбір лексичного та граматичного матеріалу. У процесі навчання лексики та граматики на засадах комунікативного підходу викладач має враховувати і формувати соціолінгвістичний досвід студентів. Аналіз будь-якого автентичного матеріалу на навчальному веб-сайті та на інших веб-ресурсах дає велику кількість прикладів, цінних як у практичному, так і у розвивальному та виховному аспектах.

Щодо *соціокультурних знань*, що входять до складу соціокультурної компетентності, і які мають набути майбутні фахівці у процесі формування читацької англійської компетентності на основі автентичних Інтернет-текстів, то ці знання виступають не лише засобом спілкування на міжособистісному рівні, але і засобом збагачення духовного світу особистості на основі знань культури країни, мова якої вивчається. Вивчаючи іноземну мову, майбутній спеціаліст в будь-якій галузі професійної діяльності повинен мати змогу порівнювати, виділяти спільні та відмінні риси культури своєї країни та країни, мову якої він вивчає, тобто він має «набути якості медіатора культур, не втрачаючи при цьому власної культурної ідентичності» [9, с. 27]. Соціокультурна компетентність є інструментом виховання міжнародно орієнтованого фахівця, який усвідомлює необхідність міжкультурного співробітництва у вирішенні професійних потреб. Володіння цією компетентністю допоможе майбутньому фахівцю уникнути непорозуміння на рівні міжособистісного спілкування, часто обумовленого незнанням соціокультурних особливостей.

Соціолінгвістичні та соціокультурні знання студентів співвідносяться з соціальним контекстом, соціальними ролями і намірами партнерів у комунікації, тобто сформованістю у майбутніх інженерів *соціальної* компетентності [3, с. 27]. Для навчального процесу потрібно добирати тексти з Інтернет-ресурсів, що мають бути не лише інформативними, але і відповідати інтересам студентів, їх життєвому досвіду, індивідуальним та віковим особливостям.

Цільовими компетентностями навчання виступають лінгвістична, лінгвосоціокультурна компетентності, читацька мовленнєва компетентність, навчально-стратегічна компетентність, з метою оволодіння якими до комплексу включено такі групи вправ: вправи для формування загальнотекстових лексико-граматичних мовленнєвих навичок читання гіпертекстів; вправи для формування навичок використання он-лайн словника та граматичного он-лайн довідника; вправи для розвитку прогностичних вмінь читання гіпертекстів; вправи для формування мовленнєвих вмінь читання гіпертекстів, що забезпечують повноту та глибину розуміння інформації.

Модель навчання побудована на основі методу активізації можливостей особистості (особистісно-діяльнісний підхід) в умовах частково онлайн-навчання з урахуванням специфіки читання як виду мовленнєвої діяльності та дидактичних можливостей навчального веб-сайту. Оволодіння матеріалом комплексу відбувається в три етапи: передтекстовий етап (ознайомлення з новим матеріалом, тренування), текстовий етап (практика у читанні науково-популярних та науково-технічних гіпертекстів в режимі он-лайн та в роздрукованому вигляді), післятекстовий етап (контроль засвоєних знань).

Пропонується така послідовність роботи з навчальним веб-сайтом з урахуванням поетапного формування читацької англомовної компетентності. Зареєструвавшись на сайті та ознайомившись з його змістом, оберіть один з запропонованих тематичних блоків навчального веб-сайту. На екрані з'являються три змістовні частини (Part 1, Part 2, Part 3), що співвідносяться з етапами формування читацької англомовної компетентності (Part 1 – передтекстовий етап, Part 2 – текстовий етап, Part 3 – післятекстовий етап), розділ з тестовими завданнями "Learning management" та словник з обраної теми (Topical Vocabulary).

Оберіть першу частину (Part 1) та опинившись на необхідному рівні, почніть виконання вправ з метою формування вмінь визначати ідею тексту, оцінювати інформацію в тексті, формування загальнотекстових лексико-граматичних мовленнєвих навичок читання гіпертекстів, навичок використання он-лайн словника та граматичного он-лайн довідника.

Для виконання тестових завдань з вибірковою відповіддю (множинного, альтернативного, перехресного вибору), виконання тестових завдань з конструйованою відповіддю, перейдіть до розділу "Management learning", виберіть необхідну тематику заняття, перейдіть до опції "Quizzes" та почніть виконання тестових завдань. На цьому етапі виконуються рецептивні, рецептивно-репродуктивні, рецептивно-продуктивні, некомунікативні, умовно-комунікативні, індивідуальні, парні, групові, повністю та частково керовані вправи.

Навчальний веб-сайт забезпечує моделюючу, навчальну, мотивуючу, індивідуалізуючу та контролюючу функції і, таким чином, дозволяє виконувати зазначені вправи в позааудиторний час без посередньої допомоги викладача.

Викладачу використання навчального веб-сайту як засобу формування у студентів читацької англомовної компетентності надає такі можливості:

1) можливість розташування на веб-сайті, що розміщений в Інтернет-ресурсах, інформації навчального характеру;

2) можливість адаптування та доповнення вже закладених в базу даних матеріалів відповідно до віку та інтересів студентів; можливість модифікації бази даних, що розширює коло потенційних користувачів вже існуючої комп'ютерної програми та позбавляє необхідності придбання великої кількості однотипних комп'ютерних програм. База даних – це упорядкований набір даних користувача, збережених у пам'яті комп'ютера [6, с. 211];

3) можливість самостійного виділення викладачем у текстах на навчальному веб-сайті гіперпосилань на зовнішні документи в Інтернет-ресурсах залежно від мети, яку ставить перед собою викладач у ході навчального процесу;

4) можливість організації індивідуальної (самостійної) роботи студентів з електронними ресурсами з метою пошуку, аналізу інформації в Інтернет-ресурсах, виконання он-лайн вправ та ін.;

5) можливість публікації інформації організаційного плану: розкладу занять, інформації стосовно конкурсів, семінарів та ін.;

6) швидкість доступу до інформаційних блоків веб-сайту при відсутності часової та територіальної залежності.

Після виконання кожної вправи передтекстового рівня на персональній сторінці, виберіть відповідну категорію (category), секцію (section), збережіть виконане завдання у базі даних навчального веб-сайту для перевірки викладачем, користуючись кнопками «submit an article» (дати статтю) та «save» (зберегти). Якщо виконане завдання автоматично перевіряється програмою в розділі "Learning management", натисніть кнопку «review» (переглянути) та подивіться правильні відповіді до кожного тестового завдання. Кількість спроб виконання кожної вправи не лімітована, але фіксується програмою.

Після збереження вправ першої частини (Part 1) на персональній сторінці оберіть другу частину (Part 2) для виконання вправ з метою формування мовленнєвих та компенсаційних вмінь читання гіпертекстів, що забезпечують повноту розуміння інформації. На цьому етапі виконуються рецептивні, рецептивно-репродуктивні, умовно-комунікативні, індивідуальні, групові, парні, повністю керовані, частково керовані вправи. Процедура збереження вправ є аналогічною до попереднього етапу.

В процесі виконання вправ післятекстового етапу (Part 3) навчального веб-сайту формуються мовленнєві та компенсаційні вміння читання гіпертекстів, що забезпечують глибину розуміння інформації. На цьому етапі виконуються рецептивні, рецептивно-репродуктивні, рецептивно-продуктивні, умовно-комунікативні, комунікативні, індивідуальні, групові, парні, частково та мінімально керовані вправи.

Для більшої зручності у роботі з всіма частинами (розділами) навчального веб-сайту рекомендується працювати у багатоекранному режимі. У навчальному веб-сайті передбачено фіксацію та збереження часу вправлення, кількості спроб та результатів виконання вправ, за які нараховуються відповідні бали, що допомагає викладачу в забезпеченні поточного контролю. Підсумковий контроль рівня засвоєння інформації циклу занять відбувається в процесі усного обговорення відповідної теми, підготовки студентами індивідуальних завдань з третьої частини (Part 3) навчального веб-сайту, виконання тестових завдань з першої частини (Part 1) розділу веб-сайту "Learning management". Відмітимо, що викладач в процесі використання навчального веб-сайту може змінювати, доповнювати тексти та завдання в усіх частинах навчального веб-сайту (Part 1, Part 2, Part 3), самостійно створювати тестові завдання в розділі "Learning management", ввівши відповідний пароль та логін при реєстрації на веб-сайті.

Висновки... Таким чином, проаналізовано зміст частково онлайн-навчання англійської мови студентів нелінгвістичних спеціальностей, виділені цілі відповідного навчання, описані можливості, які отримує викладач під час використання веб-сайту.

Використана література :

1. Гришина М.С. Обучение гибкому профессионально ориентированному иноязычному чтению в сети Интернет (на основе комплекса компьютерных программ) : дисс. ... кандидата пед. наук : 13.00.01 / Марина Степановна Гришина. – Пермь, 2003. – 242 с.
2. Гуртовая Н.Г. Роль и место методов математической статистики в педагогических исследованиях : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Наталия Гарольдовна Гуртовая. – Н. Новгород, 2004. – 200 с.
3. Малюга О.С. Навчання професійно орієнтованого читання наукових англійських текстів студентів-магістрів аграрних спеціальностей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Олександр Сергійович Малюга. – К., 2007. – 217 с.
4. Пальчевський С.С. Педагогіка : [Навч. посіб.] / С.С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007. – 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування / [Г.Є.Бакаєва, О.А.Борисенко, І.І.Зуєнюк, В.О.Іваніщева, Л.Й.Клійменко, Т.І.Козимирська, С.І.Кострицька та ін.]. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
6. Пройдаков Э.М. Англо-русский толковый словарь по вычислительной технике, Интернет и программированию / Эдуард Михайлович Пройдаков. – М. : Издательско-торговый дом "Русская Редакция", 2002. – 602 с.
7. Соловова Е.Н. Методическая подготовка и переподготовка учителя иностранного языка : интегративно-рефлексивный подход : [Монография] / Елена Николаевна Соловова. – М. : ГЛОССА ПРЕСС, 2004. – 336 с.
8. Якушина Е.В. Методика обучения работе с информационными ресурсами на основе действующей модели Интернета : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Екатерина Викторовна Якушина. – М., 2002. – 197 с.
9. Ямских Т.Н. Методика дистанционного обучения иноязычному информативному чтению (английский язык, неязыковой вуз) : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Татьяна Николаевна Ямских. – Красноярск, 2004. – 210 с.

Романюк Ю.В.

СОДЕРЖАНИЕ ЧАСТИЧНО ОНЛАЙНОВОГО ОБУЧЕНИЯ АНГЛОЯЗЫЧНОМУ ЧТЕНИЮ СТУДЕНТОВ НЕЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

В статье рассматривается проблема частично онлайн-обучения англоязычному чтению студентов нелингвистических специальностей. Определено содержание читательской англоязычной компетентности в процессе частично онлайн-обучения. Детально описана структура учебного веб-сайта и этапы обучения англоязычного чтения согласно этой структуре. Первая часть учебного веб-сайта соотносится с дотекстовым этапом обучения чтению, вторая часть – с текстовым этапом, третья часть – с посттекстовым этапом обучения англоязычному чтению. Рассматриваются преимущества использования веб-сайта в процессе обучения англоязычному чтению студентов нелингвистических специальностей.

Ключевые слова: читательская компетентность, частично онлайн-обучение, веб-сайт, навыки, умения, возможности.

Romaniuk Y.

THE CONTENT OF PARTIALLY ON-LINE LEARNING THE STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALTIES OF THE ENGLISH READING

The article focuses on proving the process of forming the English language competence of future engineers in reading in the process of the learning web-site usage. The content of partially on-line learning the students of non-linguistic specialties of the English reading was determined. The aims of partially on-line learning were described. The process of forming the English language competence in reading due to the learning web-site usage has been theoretically substantiated and practically elaborated. The didactic principles of the learning web-site usage have been determined. The procedure of using the learning web-site was described due to the stages of forming the English language competence in reading. The first part of the exercises on the learning web-site is correlated with the pre-textual stage of the English reading learning. The aim of the exercises of the first part is to teach the students to define the idea of the text, to estimate the information in the text, to form general and specific sub-skills of reading the texts in Internet. The second part of the exercises on the learning web-site is correlated with the textual stage of the English reading learning. The aim of the exercises is to develop the skills of reading the technical texts in the Internet. The third part of the exercises on the learning web-site is connected with the post-textual stage of reading. The model of partially on-line learning the students of non-linguistic specialties of the English reading provides the teacher with a great number of facilities. The following facilities can be distinguished: the teacher can publish all learning issues on the proper web-site; all exercises on the learning web-site can be modified due to the age and skill peculiarities of the users; the teacher can form any hypertext on the web-site with a great number of

hyperlinks depending on the aims of learning; organization of the individual work of students with the web-site; quick access to the informational blocks of the web-site.

Key words: reading competence, partially on-line learning, web-site, skills, sub-skills, facilities.

Подано до редакції 30.03.2015.

УДК 378.147:74-052

© 2015

Сичікова Я.О., Ковачов С.С.

ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОЛАЖУ ЯК МЕТОДУ НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ

У статті розглядається проблема визначенні шляхів впровадження інформаційних технологій у процес професійної підготовки майбутніх учителів технології на основі реалізації методу колажу. Колаж є одним з інноваційних методів навчання творчості, що володіє виховним і освітнім значенням у розвитку студентів, і може бути використаний в системі вищої технологічної та дизайнерської освіти, формуючи у студентів творче і креативне мислення.

Ключові слова: колаж, метод навчання, творчі здібності, технологічна освіта.

Постановка проблеми у загальному вигляді... На сучасному етапі в Україні відбувається інтеграція існуючої системи освіти у світовий освітній простір. Одним з ключових моментів становлення нової системи освіти є глобальна інформатизація. Пріоритетом виступає формування всебічно розвинутої, активної, творчої особистості. Виховання творчого ставлення до справи розуміють, як уміння бачити красу в буденних речах, здатність креативно мислити, подавати інформацію в нестандартному вигляді. Використання інформаційних технологій відкриває нові перспективи у творчій освіті, створює передумови для модернізації освітньої сфери. Інформаційно-комунікаційна компетентність визначає рівень освіченості та професійної компетентності людини, а творче мислення визначає вміння вирішувати нестандартні завдання або знаходити принципово нові підходи до проблемної ситуації. Передовими є ті країни, населення яких здатне пропонувати творчі, тобто креативні та альтернативні ідеї і прийоми вирішення завдань. У цьому аспекті під креативністю слід розуміти творчі здібності індивіда – здатності породжувати незвичні ідеї, відхилятися від традиційних схем мислення, швидко вирішувати проблемні ситуації [4, с. 5]. Засвоєння знань про світ – це процес суспільного і навчального пізнання, що вимагає від індивіда, насамперед, загального сприйняття. Найважливішим завданням професійної підготовки вчителя технології є розвиток креативності. У зв'язку з цим методи навчання повинні носити творчий характер. Серед таких методів слід зазначити метод колажу, як особливий вид художньої творчості. В умовах переходу до інформаційного суспільства актуальною проблемою є підготовка педагогічних кадрів, які володіють сучасними прогресивними технологіями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Питаннями використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті займалися Н. Апатова, Т. Архіпова, В. Безуглий, Н. Белявіна, Н. Бойко, Н. Сосницька, М. Желдак. Теоретичні положення розвитку творчих здібностей розглядали в своїх працях А. Лук, Р.Немов, Я. Пономарьов С. Рубінштейн, Б. Теплов. Підготовці майбутніх вчителів технології присвячені праці О. Коберника, В. Гусєва, А. Малихіна та ін. Проте методика підготовки майбутнього вчителя технології на основі ІКТ недостатньо реалізована і потребує вдосконалення з акцентом на розвиток творчих здібностей майбутніх вчителів технології.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягала у визначенні шляхів впровадження інформаційних технологій у процес професійної підготовки майбутніх учителів технології на основі реалізації методу колажу.

Виклад основного матеріалу дослідження... Інноваційні методи розвитку творчих здібностей взаємопов'язані з інформаційними технологіями. Прогресивним засобом розвитку творчих здібностей у майбутніх вчителів технології є створення графічного колажу за допомогою ІТ технологій.

У сучасній науковій літературі особливу увагу зосереджено на тому, що інноваційні підходи до навчання студентів повинні бути системними і охоплювати всі аспекти навчально-виховної роботи при підготовці майбутніх фахівців. У цьому аспекті необхідним є переосмислення теоретичних та практичних підходів до змісту освіти, професійно-педагогічної підготовки викладачів, розробці нових технологій і методів навчання [1, с. 5].

Впровадження психолого-педагогічних інновацій у сферу навчання з можливо при виконанні ряду підготовчих робіт [2; 6; 7]:

- розробки інноваційних технологій з прив'язкою їх до конкретних тем;
- забезпечення варіативності змістовної частини навчання відповідно до запитів різних груп слухачів;
- введення диференційованого підходу до навчання;
- удосконалення матеріально-технічної бази;
- розробки та впровадження системи мотивації викладачів, стимулюючої їх до впровадження інноваційних форм навчання;